

Assistim, de fa temps, al canvi d'actitud del govern espanyol respecte a la política exterior i, sobretot, a la deserció dels seus postulats inicials consistentes a reduir la nostra dependència envers els EUA. En realitat, es tracta d'un dels aspectes on realment s'ha constatat allò del «cambio». La posició de Felipe González en relació a l'OTAN, a hores d'ara, no constitueix cap secret, tot i l'abús de semàntica parlamentària que rep la qüestió.

Des de la política pragmàtica presumiblement antiatlantista, passant per l'ambigüitat calculada del govern, immediatament després de guanyar les legislatives del 82, fins arribar a l'adhesió total a allò que vergonyosament s'anomena «la defensa de Occident» i la suposada quota de responsabilitat que ens pertoca, sembla haver plogut bastant. ¡I només han passat tres anys!

Resulta fàcilment deduïble que, si no hagués estat gràcies a les pressions populars, el mateix referèndum promès pel PSOE —amb Felipe González al front— per eixir del bloc atlàntic, la qüestió podria equiparar-se al somni de l'intent de colp d'estat del 23-F del 81, on, si no trobassen el vídeo del segrestament de les Corts o si no hi hagués les hemeroteques, semblaria que l'incident fou producte de la imaginació popular o, si més no, un conte macabre d'Edgar Allan Poe.

La celebració del referèndum perquè els ciutadans decidim si volem continuar a l'OTAN —no oblidem que som dins— o eixir del bloc, constitueix —encara— una exigència legítima. Sobretot perquè, malgrat els seus desitjos, el govern sembla que finalment durà endavant la convoca-

Referèndum OTAN: clar i net

Joan Ramon Peris*

Les noves coordenades en què es mou la política del govern del PSOE, especialment pel que fa al tema OTAN, exigeixen una alternativa racional i efectiva.

tòria, si bé la pregunta s'endevina quallada de se-gones intencions, no gens aclaridores, per cert. És com si, amb l'exercici del poder, anassen implícits els hàbits i els costums d'anteriors governants. O, el que és més greu, considerar els ciutadans immadurs per resoldre determinades qüestions. No pensaven el mateix ses il·lustres senyories quan van sotmetre la Constitució al vot popular.

Decep comprovar quines són, en aquest moment, les prioritats del govern espanyol. Una tímida ullada als pressupostos generals de l'estat il·lustra la situació: quasi 678.000 milions de pessetes es destinen a «Defensa». A Exterior, en canvi, només 38.000 milions. ¿Cal deduir-ne que els socialistes han triat la «via armada» en lloc de potenciar el camí diplomàtic? ¿O, tal vegada, seria simplista pensar que són els militars els qui decideixen la política exterior espanyola, sense que els ciutadans tinguen ciri en aquesta espècie de soterrar?

Les xifres són especialment rellevants si es comparen amb altres aspectes dels pressupostos, diguem-ne, més cívics. A Sanitat, per exemple, es destinen poc més de 30.000 milions de pessetes (el 28,8 % inferior a l'any passat). O el capítol d'Agricultura, amb uns 450.000 milions (quantitat que redueix la de l'any anterior en un 11,6 %).

No és de rebut l'argument —¿o caldria dir-ne xantatge?— esgrimit pel govern, mitjançant el qual, si no es garantia la permanència en l'OTAN, no s'entraria a la CEE. Primer, perquè el Mercat Comú, aspiració legítima i necessària, no suposa, d'altra banda, cap «favor» a bona part dels sectors de l'economia espanyola, almenys durant les etapes transitòries. I, segon, perquè si tal raonament fos cert, ¿com explicar allò de la «sobirania popular»?

La neutralitat activa ofereix, ara com ara, més garanties, que no la permanència en un bloc que, es diga el que es diga, no tardarà a sembrar d'armament nuclear el territori espanyol (lògic admetre-ho, si tenim present «la part de responsabilitat que ens pertoca en la defensa d'Occident»). D'altra banda, tampoc no ens serveix l'argument que ens volen vendre en el sentit: OTAN sí i, a canvi, reducció (no desaparició) de bases americanes. La realitat mostra tot el contrari, és a dir, OTAN sí, i a més, els EUA no estan per reduir la seua presència militar. Tampoc per complir els compromisos amb el govern socialista: EUA no ha respectat les contrapartides —entre les quals hi havia la compra dels Aviaco espanyols— en fer el tracte d'adquisició dels cèlebres avions F18-A,

que el govern «preferí» al model europeu.

Definitivament, el govern espanyol sembla més aviat un joguet en mans de la Secretaria d'Estat (dels EUA, no cal dir-ho), que no un executiu decidit a treballar per la pau o, si més no, pel que fa a Europa (¿o no és el territori europeu l'hipotètic escenari per a una hipotètica confrontació bèl·lica, en els gràfics del Pentàgon?). Ens falta una explicació del govern socialista i ens sobren massa borumballes semàntiques.

Davant tal actitud, només queda una alternativa racional: oposar-se a la cursa armamentista, exigint una neutralitat que, de moment, passa per reclamar un referèndum que vincule el govern espanyol, en el cas que la decisió ciutadana siga contrària a la permanència en l'OTAN. Una altra cosa seria un engany vergonyós i un frau al poble.

El PSOE celebra el seu tercer aniversari del triomf electoral amb l'eslògan «Mucho y bien». La cosa mereix uns matisos que no podem apuntar ara. El nostre eslògan podria ser, en demanar el referèndum, «clar i net». □

* Membre de la Taula pro-Referèndum OTAN.